

**ỦY BAN NHÂN DÂN HUYỆN TIÊN LÃNG
TRƯỜNG MẦM NON BẠCH ĐẰNG**

BẢN MÔ TẢ SÁNG KIẾN

**“Một số biện pháp cho trẻ 24- 36 tháng tuổi làm quen
và học tốt môn nhận biết tập nói”**

Tác giả: Nguyễn Thị Chanh

Trình độ chuyên môn: ĐHSPPMN

Chức vụ: Giáo viên

Nơi công tác: Trường mầm non Bạch Đằng

Ngày 3 tháng 1 năm 2020

BẢN MÔ TẢ SÁNG KIẾN

I. THÔNG TIN CHUNG VỀ SÁNG KIẾN.

1. Tên sáng kiến: “Một số biện pháp cho trẻ 24- 36 tháng tuổi làm quen và học tốt môn nhận biết tập nói”

2. Lĩnh vực áp dụng sáng kiến: Lĩnh vực giáo dục ngôn ngữ+ nhận thức.

3. Tác giả:

Họ và tên: Nguyễn Thị Chanh.

Ngày, tháng/ năm sinh: 10-05/1984.

Chức vụ, đơn vị công tác: Giáo viên, Trường mầm non Bạch Đằng.

Điện thoại: Di động: 0342679965.

4. Đơn vị áp dụng sáng kiến:

Tên đơn vị: Trường mầm non Bạch Đằng.

Địa chỉ: Xuân Lai- Bạch Đằng- Tiên Lãng- Hải Phòng.

Điện thoại: 0313583235.

II. Mô tả giải pháp đã biết:

“Một số biện pháp đổi mới nâng cao chất lượng dạy trẻ 25 - 36 tháng nhận biết tập nói” của cô Phạm Thị Mận trường MN Hồng Lĩnh năm học 2015-2016.

*** Ưu điểm:**

Đối với đề tài: “Một số biện pháp đổi mới nâng cao chất lượng dạy trẻ 25 - 36 tháng nhận biết tập nói” của cô Phạm Thị Mận trường MN Hồng Lĩnh năm học 2015- 2016 đã cụ thể, rõ ràng các giải pháp:

- Giải pháp 1: Dạy trẻ trong giờ học chính.
- Giải pháp 2: Dạy trẻ ở mọi lúc, mọi nơi.
- Giải pháp 3: Tuyên truyền phối kết hợp với phụ huynh.

*** Hạn chế:**

- Cô chưa mạnh dạn đổi mới phương pháp dạy học, xây dựng kế hoạch chưa thoát khỏi phương pháp dạy học cũ.

- Cô chưa chú trọng lựa chọn đồ dùng tự tạo do cô và trẻ tự làm đưa vào dạy học, cô vẫn sử dụng đồ dùng do nhà trường cấp phát để làm đồ dùng cho trẻ sử dụng hoạt động.

*** Nhận định và bình luận:**

"Trẻ em như búp trên cành

Biết ăn, biết ngủ biết học hành là ngoan"

Con người dù lớn hay nhỏ, muốn sinh tồn cần phải ăn, ngủ và làm việc. Vì vậy giáo dục mầm non là giai đoạn đầu tiên trong hệ thống giáo dục quốc dân. Việc phát triển ngôn ngữ cho trẻ là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu trong

suốt quá trình phát triển của trẻ. Phát triển ngôn ngữ đối với trẻ 24 - 36 tháng, nếu cứ thực hiện theo phương pháp cũ mà trước kia đã thực hiện thì sẽ không đưa lại hiệu quả cao, tính chủ động tích cực sẽ không phát huy được khả năng sáng tạo, đồng thời kết quả về mặt trí tuệ của trẻ sẽ thấp, trẻ sẽ phát triển một cách thụ động. Ngôn ngữ là công cụ giúp trẻ hoà nhập với cộng đồng và trở thành một thành viên của cộng đồng. Nhờ có những lời chỉ dẫn của người lớn mà trẻ dần dần hiểu được những quy định chung của cộng đồng mà mọi thành viên trong cộng đồng phải thực hiện. Mặt khác, trẻ cũng có thể dùng ngôn ngữ để bày tỏ những nhu cầu mong muốn của mình với các thành viên trong cộng đồng. Điều đó giúp trẻ hoà nhập với mọi người, lứa tuổi nhà trẻ còn rất nhỏ, các con vừa mới xa vòng tay của người thân nên điều này rất quan trọng, nó còn là tiền đề cho các hoạt động khác ở các độ tuổi tiếp theo. Song tôi cũng nhận thấy những giải pháp mà cô lựa chọn còn mắc phải những hạn chế đã nên tôi đã tiếp tục nghiên cứu đề tài này và khắc phục những giải pháp còn hạn chế đó để áp dụng ở lớp nhà trẻ 24- 36 tháng tuổi tại trường mầm non Bạch Đằng và có khả năng nhân rộng trong toàn trường và các trường bạn.

II. NỘI DUNG GIẢI PHÁP ĐỀ NGHỊ CÔNG NHẬN SÁNG KIẾN

1. Nội dung giải pháp đề xuất

Bác Hồ đã từng nói: “Tiếng nói là thứ của cải vô cùng lâu đời và vô cùng quý báu của dân tộc, chúng ta phải giữ gìn nó, quý trọng nó”. Ngôn ngữ có vai trò to lớn trong sự hình thành và phát triển nhân cách của trẻ em. Như vậy ngôn ngữ có vai trò to lớn đối với xã hội và đối với con người. Vấn đề phát triển ngôn ngữ một cách có hệ thống cho trẻ ngay từ nhỏ là nhiệm vụ vô cùng quan trọng.

Qua nhiều năm công tác là giáo viên giảng dạy tại trường tôi luôn nhận thấy để giúp trẻ phát triển ngôn ngữ là một trong những nhiệm vụ quan trọng của trường mầm non. Là một cô giáo Mầm Non trực tiếp dạy trẻ 24- 36 tháng tôi luôn có những suy nghĩ làm sao để dạy các con phát âm chuẩn, chính xác đúng Tiếng Việt. Đó là những nội dung cơ bản ảnh hưởng trực tiếp đến việc nâng cao chất lượng của quá trình giáo dục ngôn ngữ cho trẻ nhằm đào tạo thế hệ trẻ phát triển trí tuệ, phong phú về tinh thần và trong sáng về đạo đức. Chính vì tầm quan trọng của phát triển ngôn ngữ cho trẻ tôi đã chọn giải pháp: **“Một số biện pháp cho trẻ 24- 36 tháng tuổi làm quen và học tốt môn nhận biết tập nói”** nhằm nâng cao chất lượng chăm sóc giáo dục trẻ đối với chương trình GDMN mới hiện nay. Bởi vậy, muốn phát triển ngôn ngữ cho trẻ nhà trẻ 24- 36 tháng tuổi cần giúp trẻ phát triển vốn từ và tôi đã có những giải pháp sau đây:

Giải pháp 1: Gây hứng thú cho trẻ.

Tùy thuộc từng nội dung bài dạy trong từng chủ đề mà tôi lựa chọn cách gây hứng thú cho trẻ một cách linh hoạt nhẹ nhàng. Vì vậy tôi phải xác định được mục đích, yêu cầu của bài dạy, tôi luôn nghiên cứu kĩ giáo án thì mới vận

dụng các phương pháp, biện pháp giảng dạy tạo cho trẻ cảm giác gần gũi, vui vẻ, kích thích trẻ thích tham gia vào hoạt động của cô.

Ngoài ra, tôi cần chuẩn bị đồ dùng, tranh ảnh vật thật, mô hình sinh động, hấp dẫn, mới lạ.sử dụng mô hình

Sử dụng hình ảnh:

Giúp trẻ cảm nhận và nắm được nội dung thông qua câu đố, hình ảnh bằng các hình thức:

Ví dụ: Với con chó: Cho trẻ nghe tiếng kêu của con chó?

- Sau đó hỏi trẻ: Tiếng con gì vừa kêu? Tôi có thể sử dụng hình ảnh con chó tạo sự hấp dẫn cho trẻ quan sát.

- Cho trẻ giả làm tiếng chó sủa gâu...gâu!

Hình ảnh con chó

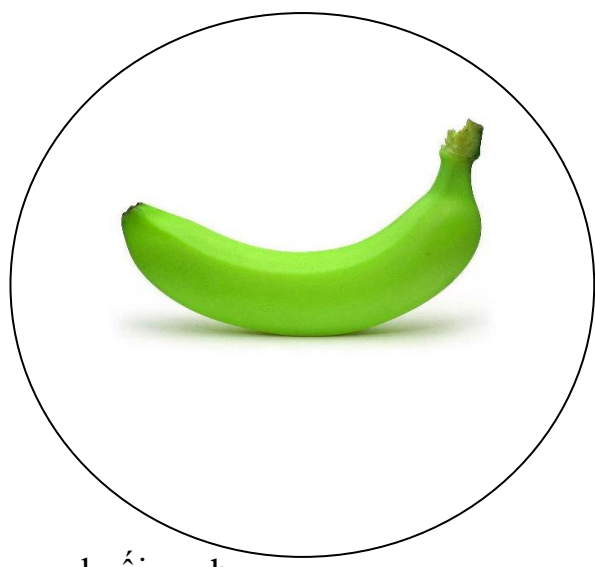
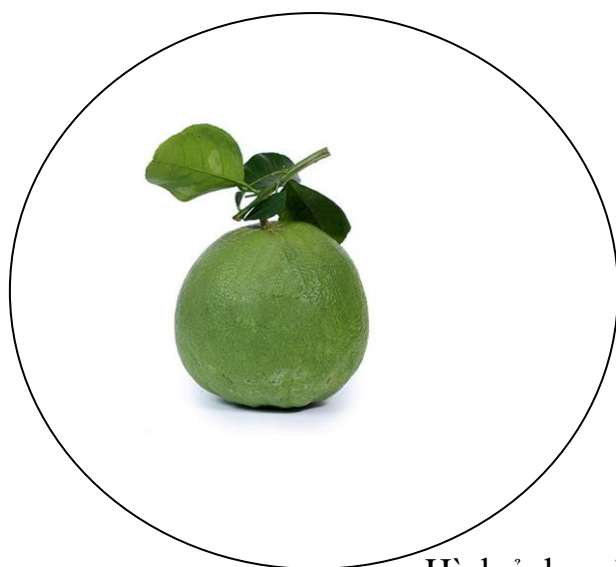
Hình ảnh con gà trống.

Ví dụ: Với con gà trống:

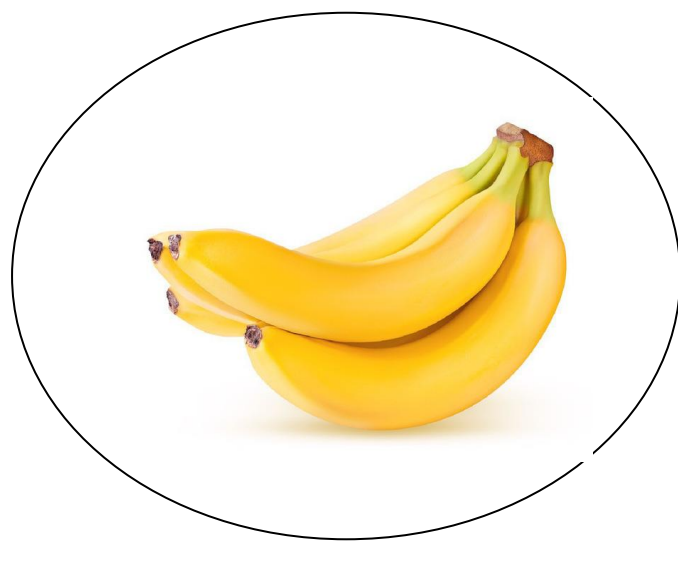
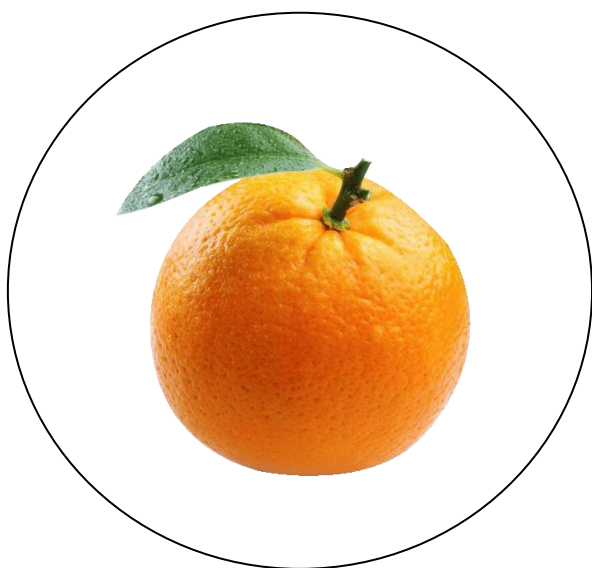
- Cô cho trẻ xem hình ảnh con gà trống hoặc bắt trước gà trống gây tạo sự hứng thú đối với Thông qua mỗi hình thức làm quen với một số con vật gần gũi trẻ thì trẻ được củng cố, nói nhiều lần sao cho chính xác từ và tên các con vật cần làm quen và tìm hiểu thêm về một số đặc điểm đơn giản của con vật đang tìm hiểu (tiếng kêu, món ăn yêu thích...).

Lúc đầu trẻ nói tên con vật to, rõ ràng cùng cả lớp 2- 3 lần. Sau đó cô mời tổ, nhóm, cá nhân nói thật to, rõ ràng, mạch lạc: 5- 6 trẻ.

Với tiết dạy nhận biết quả cam, chuối, tôi chuẩn bị quả thật, quả chín và quả xanh, quả có màu sắc rõ ràng, quả chuối, quả cam bóc vỏ cắt miếng nhỏ, bỏ trong đĩa.

Hình ảnh quả cam, chuối xanh

Hình ảnh quả cam, chuối chín

Tôi cho trẻ sờ, ngửi, nếm để trẻ có thể cảm nhận được màu sắc, mùi vị thông qua hoạt động này trẻ sẽ nhớ lâu hơn và có thể nhận biết được màu sắc, mùi vị của từng loại quả một cách nhanh chóng, chính xác.

Ngoài sự chuẩn bị đồ dùng đầy đủ, đẹp trong tiết dạy tôi cũng áp dụng linh hoạt, sáng tạo thay đổi hình thức dạy, lồng ghép các hoạt động để thu hút trẻ tập trung sự chú ý của trẻ.

Sử dụng các câu đố:

Ví dụ: Trong chủ đề: "Những con vật đáng yêu" tôi có thể sử dụng các câu đố để thay đổi hình thức vào bài như:

Con gì đuôi ngắn tai dài
Mắt hồng lông mượt có tài chạy nhanh?

(Con Thỏ)

Sử dụng các trò chơi, trải nghiệm:

Ngoài sự chuẩn bị đồ dùng đầy đủ, đẹp trong tiết dạy cô cần áp dụng linh hoạt, sáng tạo thay đổi hình thức dạy, lồng ghép các hoạt động để thu hút trẻ tập trung chú ý.

Ví dụ: Khi cho trẻ nhận biết tập nói: “Hoa sen, Hoa đồng tiền”.

Tôi cho trẻ quan sát vườn hoa thật bằng những bông hoa tôi đã chuẩn bị và được tạo ra như một vườn hoa.

Tôi hỏi trẻ: Các con thấy trong vườn hoa có những loài hoa gì?

Trẻ kể tên các loại hoa.

- Các con thấy hoa sen như thế nào? (Rất đẹp)

- Bông hoa này có màu gì? (Màu đỏ, vàng)

- Khi ngửi hoa các con thấy như thế nào? (Cô cho trẻ ngửi), (Mùi thơm)

- Cánh hoa như thế nào?(Cô cho trẻ sờ vào cánh hoa), (Nhẵn).

Với cách tổ chức như vậy tôi thấy trẻ hứng thú, tích cực tham gia học tập, tư duy của trẻ phát triển tốt đồng thời ngôn ngữ của trẻ cũng phát triển có hiệu quả hơn, trẻ biết diễn đạt sự hiểu biết của mình, một cách mạch lạc hơn, vốn từ của trẻ cũng được tăng rõ rệt.

Dạy trẻ thông qua giờ chơi- tập có chủ định.

Do đặc điểm lứa tuổi nhà trẻ, chóng nhớ, mau quên nên khi tổ chức các hoạt động cho trẻ tôi luôn tìm tòi, khám phá, phối hợp các hình thức dạy học: “Học bằng chơi. chơi mà học” để đạt hiệu quả cao nhất.

Vào đầu giờ học, tôi thường sử dụng bài thơ, bài hát, câu đố, trò chơi... để gây hứng thú cho trẻ. Đồng thời, khi trò chuyện với trẻ tôi dùng những từ ngữ dễ hiểu, ngắn gọn để giờ học thêm sinh động, phong phú sau đó giới thiệu trẻ nhận biết tập nói sắp học.

Qua thời gian trực tiếp chăm sóc và giáo dục trẻ tôi thấy khả năng phát âm của trẻ ở lứa tuổi nhà trẻ phát âm sai sót nhiều.

Trong quá trình dạy tôi luôn chú ý rèn luyện cho trẻ có thói quen nề nếp trong học tập, cũng như giáo dục lễ giáo cho trẻ, đó là cơ sở ban đầu hỗ trợ cho giờ dạy đạt hiệu quả cao.

Giải pháp 2: Lấy trẻ làm trung tâm dựa vào nhu cầu, khả năng và kinh nghiệm của trẻ.

Đối với phương pháp này giúp phát triển tính độc lập và tự tin của trẻ. Trẻ có khả năng suy nghĩ, khám phá mà không cần tuân theo bất kì sự chỉ dẫn nào. Tôi cho trẻ trải nghiệm thực tế bằng việc cho trẻ đi tham quan, ngoài trời quan sát bồn hoa, cây cảnh qua đó phát triển vốn từ cho trẻ.

Sau khi nắm được nhu cầu, hứng thú, khả năng của từng trẻ để có cách giảng dạy phù hợp. Và cũng chính sự khác nhau đó, đòi hỏi tôi phải tạo cho trẻ có nhiều cơ hội để học tìm hiểu thực tế. Tạo môi trường trong lớp học và tận dụng tất cả không gian ngoài lớp học nhằm tạo điều kiện cho trẻ được học, được trải nghiệm, được khám phá mọi lúc, mọi nơi.

Giải pháp 3: Dạy trẻ mọi lúc mọi nơi thông qua các hoạt động trong ngày ở trường mầm non.

Ngoài những hoạt động chính ra tôi thường dạy trẻ phát triển vốn từ thông qua các hoạt động trong ngày của trẻ tại trường.

Giờ đón trẻ:

Giờ đón trẻ là lúc cô cần tạo không khí vui vẻ, lôi cuốn trẻ tới trường. Khi đón trẻ cô niềm nở gần gũi tích cực trò chuyện với trẻ. Vì trò chuyện là hình thức đơn giản nhất để cung cấp vốn từ cho trẻ.

VD: Cô trò chuyện với trẻ về gia đình của trẻ:

- + Gia đình con có những ai?
- + Trong gia đình ai yêu con nhất?
- + Mẹ yêu con như thế nào?...

Như vậy khi trò chuyện với cô, trẻ tự tin vào vốn từ của mình. Ngoài ra tôi luôn nhắc trẻ biết chào ông bà, bố mẹ ...

Giờ điểm danh:

Trong giờ điểm danh tôi gọi trẻ theo thứ tự trong sổ theo dõi trẻ sau đó hỏi trẻ lớp mình hôm nay có bạn nào nghỉ không? Các con có biết tại sao bạn lại nghỉ không?

Giờ chơi- tập buổi sáng:

Vui chơi là hoạt động chủ đạo của trẻ mầm non, trong hoạt động vui chơi trẻ được thực hành trải nghiệm với nhiều vai chơi khác nhau qua đó trẻ

phát triển về mọi mặt “Đức- Trí- Thể- Mĩ” và hơn thế nữa vốn từ của trẻ cũng được hoàn thiện thông qua hoạt động vui chơi.

Giờ chơi- tập ngoài trời:

Trong các giờ chơi- tập ngoài trời giáo viên cần tạo môi trường giao lưu ngôn ngữ tích cực cho trẻ. Để phát triển khả năng nghe, nói cho trẻ, không gì tích cực và nhanh chóng bằng việc thường xuyên và tích cực cho trẻ nghe, nói

Ví dụ: Quan sát góc thiên nhiên của lớp.

Cô cho trẻ quan sát và nêu cảm nhận của mình về góc thiên nhiên của lớp, quan sát xem góc thiên nhiên lớp mình có những loại hoa, loại cây cảnh nào. Qua đó giáo dục trẻ biết chăm sóc, bảo vệ bồn hoa, cây cảnh, không ngắt lá, bẻ hoa...Trẻ hiểu được cây hoa làm đẹp cho cuộc sống và phải làm như thế nào để hoa luôn tươi tốt .

Giờ ăn trưa: Trước khi ăn tôi hỏi trẻ hôm nay các con ăn gì? (Cô giới thiệu cho trẻ nhắc lại tên món ăn) . Tôi dạy trẻ những thói quen, văn hóa khi ăn uống như trước khi ăn phải biết mời cô, mời các bạn và trẻ nhận ra hôm nay mình ăn món gì. Ngoài ra trước khi ăn tôi thường cho trẻ đọc bài thơ “Giờ ăn” để lồng ghép kỹ năng vệ sinh vào giờ ăn và giúp hình thành thói quen và phát triển vốn từ cho trẻ.

Giờ ngủ: Khi cho trẻ lên giường đi ngủ tôi thường dạy trẻ đọc bài thơ: "Giờ ngủ" nhằm hình thành thói quen nề nếp cho trẻ, đồng thời phát triển vốn từ cho trẻ.

Giải pháp 3: Sử dụng trò chơi để phát triển ngôn ngữ cho trẻ.

Đây là phương pháp mà tôi sẽ sử dụng các loại trò chơi khác nhau để phát triển thêm vốn từ cho trẻ.

Đối với việc dạy nói cho trẻ thì điều này lại càng rõ. Có nhiều trò chơi có thể sử dụng được vào mục đích dạy nói cho trẻ. Đó là các trò chơi luyện phát âm, luyện thở ngôn ngữ, phát triển vốn từ, nói đúng ngữ pháp, nói mạch lạc...

Ví dụ: Trò chơi bắt chước tiếng kêu của các con vật

Cô nói	Trẻ kêu
Con gà trống	ò ó o
Con gà mái	cục cục cục tác
Con gà con	chíp chip
Con chó	gâu gâu
Con vịt	cạp cạp

Giải pháp 4: Phối kết hợp cùng phụ huynh.

Ngoài việc củng cố kiến thức thông qua các hoạt động: “Nhận biết tập nói ” thì việc phối kết hợp với phụ huynh có ý nghĩa quan trọng và có nhiệm

vụ thiết thực của từng nhóm lớp trong trường mầm non góp phần thực hiện tốt mục tiêu chăm sóc giáo dục trẻ. Muốn trẻ làm quen và học tốt môn nhận biết tập nói không chỉ được rèn luyện ở trường là đủ mà trẻ phải được rèn luyện ở mọi lúc, mọi nơi. Do đó cần phải có sự phối kết hợp chặt chẽ giữa gia đình và nhà trường để cùng phát triển ngôn ngữ cho trẻ.

2. Tính mới, tính sáng tạo:

2.1. Tính mới:

Trong bản sáng kiến kinh nghiệm tính mới được thể hiện ở một số giải pháp: Cô không những chú trọng phát triển ngôn ngữ cho trẻ mà còn chú trọng làm sao để trẻ nói lưu loát, mạch lạc.

2.2. Tính sáng tạo:

Thông qua giờ học ngôn ngữ+ nhận thức, trẻ hứng thú, mạnh dạn tự tin trong giao tiếp với mọi người xung quanh.

Trẻ được chơi các trò chơi thông qua giờ học ,từ đó trẻ yêu các giờ học hơn cũng như thích đến trường mỗi ngày.

3. Khả năng áp dụng, nhân rộng:

Được áp dụng tại lớp nhà trẻ 24- 36 tháng tuổi trường mầm non Bạch Đằng. Có khả năng nhân rộng trong toàn trường và các trường bạn.

4. Hiệu quả, lợi ích thu được áp dụng giải pháp :

*** Hiệu quả kinh tế:**

+ Đối với giáo viên:

- Có kinh nghiệm hơn trong việc lựa chọn các đề tài phù hợp với chủ đề.

- Lựa chọn các đề tài gần gũi với trẻ và phù hợp với khả năng ngôn ngữ của trẻ.

+ Đối với trẻ:

- Trẻ đã nói mạch lạc, nói đủ câu.

- Không còn trẻ nói lắp, nói ngọng.

*** Hiệu quả về mặt xã hội:**

- Áp dụng rộng rãi trong các cơ sở giáo dục mầm non. Giúp trẻ mạnh dạn tự tin hơn khi tham gia các hoạt động và giao tiếp với mọi người. Đây là yếu tố cần thiết góp phần phát triển toàn diện cho trẻ. Đó là lý do tôi chọn đề tài: **“Một số biện pháp cho trẻ 24- 36 tháng tuổi làm quen và học tốt môn nhận biết tập nói”**.

**CƠ QUAN ĐƠN VỊ
ÁP DỤNG SÁNG KIẾN**

Tiên Lãng, ngày 3 tháng 1 năm 2020

Tác giả

.....
.....

Nguyễn Thị Chanh

